

OFFERYNNAU STATUDOL CYMRU

2007 No. 1086

**Rheoliadau Awdurdodau Lleol
(Lwfansau i Aelodau) (Cymru) 2007**

RHAN 2

Cynlluniau Lwfansau Aelodau

Dehongli

4. Bydd tymor mewn swydd aelod awdurdod sy'n gynghorydd yn cychwyn ar y dyddiad y bydd yr aelod hwnnw'n gwneud datganiad i dderbyn y swydd honno o dan adran 83(1) o Ddeddf 1972.

Cynlluniau Lwfansau

5.—(1) Rhaid i awdurdod wneud cynllun yn unol â'r Rheoliadau hyn ar gyfer talu lwfansau mewn cysylltiad â phob blwyddyn.

(2) Pan ddirymir cynllun yn unol â rheoliad 6(1), rhaid i awdurdod, cyn i'r dirymiad gymryd effaith, wneud cynllun pellach ar gyfer y cyfnod sy'n cychwyn ar y dyddiad y bydd y dirymiad yn cymryd effaith.

Diwygio Cynlluniau

6.—(1) Caniateir diwygio neu ddirymu cynllun a wneir o dan y Rhan hon ar unrhyw adeg.

(2) Os yw diwygiad i'w wneud a hwnnw'n ddiwygiad sy'n effeithio ar lwfans sy'n daladwy am y flwyddyn y gwneir y diwygiad ynddi, caiff y cynllun ddarparu i'r hawl i'r cyfryw lwfans fod yn gymwys gydag effaith o ddechrau'r flwyddyn y gwneir y diwygiad ynddi, ac os yw'r diwygiad yn effeithio ar lwfans sylfaenol neu lwfans cyfrifoldeb arbennig mewn perthynas â phob un o'r cyfnodau —

- yn cychwyn ar ddiwrnod cyntaf y flwyddyn ac yn gorffen ar y diwrnod cyn y diwrnod y bydd y diwygiad cyntaf yn y flwyddyn honno'n cymryd effaith, a
- yn cychwyn ar y diwrnod y bydd diwygiad yn cymryd effaith ac yn gorffen y diwrnod cyn y dyddiad y bydd y diwygiad nesaf yn cymryd effaith, neu (os nad oes un) ar ddiwrnod olaf y flwyddyn,

bydd yr hawl i'r cyfryw lwfans yn hawl i daliad o'r cyfryw gyfran o swm y lwfans o dan y cynllun fel y mae'n effeithiol yn ystod y cyfnod perthnasol ag sy'n cynrychioli nifer y dyddiau yn y cyfnod fel cyfran o nifer y dyddiau yn y flwyddyn.

Lwfansau sylfaenol

7.—(1) Rhaid i gynllun a wneir o dan y Rhan hon ddarparu ar gyfer talu lwfans ("lwfans sylfaenol") am bob blwyddyn y mae'r cynllun yn berthnasol iddi i bob aelod o'r awdurdod sy'n gynghorydd a rhaid i swm y cyfryw lwfans fod yr un swm i bob aelod o'r fath.

(2) O ran lwfans sylfaenol, ni chaniateir i swm y mae gan bob aelod awdurdod sy'n gynghorydd hawl iddo, yn ddarostyngedig i reoliad 11 a pharagraffau (1) i (3) o reoliad 12, fod yn fwy na'r swm a ragnodir gan y Panel mewn cysylltiad â'r awdurdod hwnnw —

- (a) ac eithrio pan fydd is-baragraff (b) yn gymwys, yn yr adroddiad cychwynnol yn unol â rheoliad 34(1)(b)(i);
- (b) mewn adroddiad atodol, y mae darpariaethau perthnasol yr adroddiad yn gymwys ar y pryd.

(3) Rhaid i gynllun ddarparu, pan fydd tymor mewn swydd aelod yn cychwyn neu'n gorffen ar ddyddiad ac eithrio dechrau neu ddiwedd y flwyddyn, y bydd hawl yr aelod hwnnw'n hawl i daliad o'r cyfryw gyfran o'r lwfans sylfaenol ag sy'n cynrychioli nifer y dyddiau y pery tymor mewn swydd yr aelod fel cynghorydd yn ystod y flwyddyn honno fel cyfran o nifer y dyddiau yn y flwyddyn honno.

(4) Os caiff cynllun ei ddiwygio fel a grybwyllir ym mharagraff (2) o reoliad 6 ac nad yw tymor mewn swydd aelod sy'n gynghorydd yn para trwy gydol y cyfan o'r cyfnod a grybwyllir yn is-baragraff (a) neu (b) o'r paragraff hwnnw, rhaid i'r cynllun ddarparu bod hawl unrhyw aelod o'r fath o dan y rheoliad hwn yn hawl i daliad o'r cyfryw gyfran o'r lwfans sylfaenol ag sy'n gymwys i bob cyfnod o'r fath ag sy'n cynrychioli nifer y dyddiau y pery tymor mewn swydd yr aelod yn y cyfnod hwnnw fel cyfran o nifer y dyddiau yn y cyfnod.

(5) Rhaid i gynllun a wneir o dan y Rhan hon ddarparu nad oes mwy nag un lwfans sylfaenol yn daladwy i aelod o awdurdod.

(6) Rhaid i gynllun bennu bod yn rhaid i'r awdurdod, pan fydd aelod wedi'i atal dros dro neu'n rhannol ei atal dros dro rhag cyflawni cyfrifoldebau neu ddyletswyddau'r aelod hwnnw fel aelod o'r awdurdod yn unol â Rhan III o Ddeddf Llywodraeth Leol 2000 neu reoliadau a wneir o dan y Rhan honno, wrthod talu'r rhan honno o lwfans sylfaenol sy'n daladwy i'r aelod hwnnw mewn cysylltiad â'r cyfrifoldebau neu ddyletswyddau y mae'r aelod hwnnw wedi ei atal dros dro neu'n rhannol rhag eu cyflawni.

Lwfansau cyfrifoldeb arbennig

8.—(1) Yn ddarostyngedig i baragraffau (2) i (5) caiff cynllun a wneir o dan y Rhan hon ddarparu ar gyfer talu am bob blwyddyn y mae'r cynllun yn gysylltiedig â hi lwfans (“lwfans cyfrifoldeb arbennig”) i'r cyfryw aelodau o'r awdurdod ag sy'n gynghorwyr ac sydd â'r cyfryw gyfrifoldebau arbennig mewn cysylltiad â'r awdurdod hwnnw ag —

- (a) a ragnodir gan y Panel mewn cysylltiad â'r awdurdod hwnnw
 - (i) yn yr adroddiad cychwynnol; neu
 - (ii) mewn unrhyw adroddiad atodol; a
- (b) a bennir yn y cynllun.

(2) Ni chaniateir talu lwfans cyfrifoldeb arbennig i fwy na hanner cant y cant o aelodau'r awdurdod (canran a gyfrifir drwy ddefnyddio cyfanswm nifer y seddau ar yr awdurdod a thrwy dalgrynnu i fyny nifer yr aelodau i'r Rhif cyfan nesaf pan nad yw'r Rhif, o gyfrifo'r ganran, yn Rhif cyfan).

(3) Ni chaiff y swm y mae hawl iddo o ran cyfrifoldeb arbennig a hynny ar ffurf lwfans cyfrifoldeb arbennig sy'n daladwy gan awdurdod, yn ddarostyngedig i reoliad 11 a pharagraffau (1) i (3) o reoliad 12, fod yn fwy na'r swm a ragnodir gan y Panel mewn cysylltiad â'r cyfrifoldeb arbennig hwnnw ac â'r awdurdod hwnnw —

- (a) ac eithrio pan fydd is-baragraff (b) yn gymwys, yn yr adroddiad cychwynnol yn unol â rheoliad 34(1)(b)(ii);
- (b) mewn adroddiad atodol, y mae darpariaethau perthnasol yr adroddiad yn gymwys ar y pryd.

(4) Ni chaniateir i awdurdod dalu mwy nag un lwfans cyfrifoldeb arbennig i aelod sy'n un o gynghorwyr yr awdurdod hwnnw.

(5) Rhaid i unrhyw gynllun sy'n gwneud y cyfryw ddarpariaeth ag a grybwyllir ym mharagraff (1) ddarparu —

- (a) pan nad oes gan aelod, drwy gydol blwyddyn, unrhyw gyfrifoldebau arbennig o'r math sy'n rhoi i aelod hawl i lwfans cyfrifoldeb arbennig, bydd hawl yr aelod hwnnw yn hawl i daliad o'r cyfryw gyfran o'r lwfans hwnnw ag sy'n cynrychioli nifer y dyddiau pan fydd gan yr aelod hwnnw'r cyfryw gyfrifoldebau arbennig fel cyfran o nifer y dyddiau yn y flwyddyn honno; a
- (b) pan gaiff cynllun ei ddiwygio fel a grybwyllir ym mharagraff (2) o reoliad 6 ac nad oes gan aelod drwy gydol y cyfan o unrhyw gyfnod a grybwyllir yn is-baragraff (a) neu (b) o'r paragraff hwnnw unrhyw gyfrifoldebau arbennig o'r fath sy'n rhoi i aelod hawl i lwfans cyfrifoldeb arbennig, bydd hawl yr aelod hwnnw yn hawl i daliad o'r cyfryw gyfran o'r lwfans sy'n gymwys i bob cyfnod o'r fath ag sy'n cynrychioli nifer y dyddiau y pery tymor mewn swydd yr aelod yn y cyfnod hwnnw fel cyfran o nifer y dyddiau yn y cyfnod.

(6) Rhaid i gynllun bennu bod yn rhaid i'r awdurdod, pan fydd aelod wedi'i atal dros dro neu'n rhannol ei atal dros dro rhag cyflawni cyfrifoldebau neu ddyletswyddau'r aelod hwnnw fel aelod o awdurdod yn unol â Rhan III o Ddeddf Llywodraeth Leol 2000 neu reoliadau a wneir o dan y Rhan honno, wrthod talu'r rhan o lwfans cyfrifoldeb arbennig sy'n daladwy i'r aelod hwnnw mewn cysylltiad â'r cyfrifoldebau neu ddyletswyddau y mae'r aelod hwnnw wedi'i atal dros dro neu'n rhannol rhag eu cyflawni.

Lwfansau gofal

9.—(1) Yn ddarostyngedig i baragraff (2), caiff cynllun ddarparu ar gyfer talu i aelod o'r awdurdod sy'n gynghorydd lwfans ("lwfans gofal") mewn cysylltiad â'r cyfryw dreuliau y mae'n angenrheidiol eu tynnu wrth drefnu gofal i blant neu ddibynyddion er mwyn i'r aelod hwnnw gyflawni ei ddyletswyddau fel aelod.

(2) Rhaid i gynllun a wneir o dan y Rhan hon beidio â darparu ar gyfer talu —

- (a) lwfans gofal mewn cysylltiad ag unrhyw blentyn dros bymtheg oed neu ddibynnydd onid yw'r aelod yn bodloni'r awdurdod fod angen ar y plentyn neu'r dibynnydd oruchwyliaeth sydd wedi peri i'r aelod dynnu treuliau a oedd yn angenrheidiol mewn cysylltiad â gofalu am y plentyn neu'r dibynnydd hwnnw er mwyn i'r aelod hwnnw gyflawni ei ddyletswyddau fel aelod;
- (b) lwfans gofal i fwy nag un aelod o'r awdurdod mewn perthynas â gofalu am yr un plentyn neu ddibynnydd; neu
- (c) mwy nag un lwfans gofal i unrhyw aelod o'r awdurdod nad yw'n gallu dangos er boddhad rhesymol yr awdurdod fod yn rhaid i'r aelod wneud trefniadau ar wahân ar gyfer gofalu am wahanol blant neu ddibynyddion.

(3) Ni chaniateir i'r swm y mae gan aelod sy'n un o gynghorwyr awdurdod hawl iddo o ran lwfans gofal, yn ddarostyngedig i reoliad 11 a pharagraffau (1) i (3) o reoliad 12, fod yn fwy na'r swm a ragnodir gan y Panel mewn cysylltiad â'r awdurdod hwnnw—

- (a) ac eithrio pan fydd is-baragraff (b) yn gymwys, yn yr adroddiad cychwynol yn unol â rheoliad 34(1)(b)(iii);
- (b) mewn adroddiad atodol, y mae darpariaethau perthnasol yr adroddiad yn gymwys ar y pryd.

(4) Rhaid i gynllun bennu bod yn rhaid i'r awdurdod, pan fydd aelod wedi'i atal dros dro neu'n rhannol ei atal dros dro rhag cyflawni cyfrifoldebau neu ddyletswyddau'r aelod hwnnw fel aelod o awdurdod yn unol â Rhan III o Ddeddf Llywodraeth Leol 2000 neu reoliadau a wneir o dan y

Statws *This is the original version (as it was originally made). Dim ond ar ei ffurf wreiddiol y mae'r eitem hon o ddeddfwriaeth ar gael ar hyn o bryd.*

Rhan honno, wrthod talu'r rhan o lwfans gofal sy'n daladwy i'r aelod hwnnw mewn cysylltiad â'r cyfrifoldebau neu ddyletswyddau y mae'r aelod hwnnw wedi ei atal dros dro neu'n rhannol ei atal dros dro rhag eu cyflawni.